

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifusdehliņa augša Reifara wehleshanu.

27. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weenteis pa nedeku.

Makfa ar pefuhtifchanu par pafti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Makfa bes pefuhtifchanas Riga:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " " "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdots sestdeenahm no plfti. 10 fahlot.

Makfa par fludinafchanu: par weenas slejas fmalu rakftu (Petit)-rindit, jed to weetu, to tabda rinda eenem, makfa 8 lap.

Redakcija un efpedizija Riga, Ernst Plates bilftu- un grahamu- drulatara un burtu- leeture pce Peftera bahrijas.

Rahditajs. Jaunalahs finas. Telegrafa finas. Gelfshemes finas: Riga. Straupe. Walla. Widjeme. Engelarta. If Leepas muftikas. Kurjeme. Leepaja Kurbiga. Jaunija. Merowa. Lehrbata. Peterburga. Kronftata. Rastawa. Odefa. Garkowa. — Ahrijemes finas: Bahija. Franzija. Anglija. Austrija. Seemet- Amerika. — Kurjemes leelkungs Jahnis Ernestis Bironis. Sibli notikumi if Rigas. — Peelikuma: Repahraujama faite. Grandi un seedi.

S i n a.

Ar 14. numuru eefahlahs jauns gada- zetorkfnis un atkal no jauna „Mahjas Weefis“ lihds ar „Peelikumu“ war pastellet. No fchi gada- zetorkfchna fahlot lihds gada beigahm makfa „Mahjas Weefis“ ar „Peelikumu“ 1 rubl. 33 kap. un bes „Peelikuma“ 80 kap., ar pefuhtifchanu par pafti: „Mahjas Weefis“ ar „Peelikumu“ 1 rubl. 95 kap. un bes „Peelikuma“ 1 rbl. 40 kap.

Ernst Plates,

„Mahjas Weefis“ ihpafchneels un atbildofchais rebaktors.

Jaunalahs finas.

Rihtwatar, ka pirmā leeldeenas fwehtku deenā, tiks Riga. Latw. beedr. namā plfti. „pus asto- nos“ pehdigo reifi fchini fesonā ihrahbits „Pefu- Peterfons.“ Zerams, ka zeen. publika nekawe- fees, fcho kreetno, tā eemhleto „Peterfoninu“ redset pirmis tas patefi aifbrauzis fatums Dubultōs.

Plofta tilts pahr Daugawu tila fchonedel jaw eeliks.

Sirgu dselsfzeln buhwi uffahfshot 15 maja. Alekfandra eelas, Teatra bulwara un Kahrlu- eelas liniju Dipons nodewis firmai Hauerfmann un beedr., un Maslawas eelas linijas buhwi af- menkaleju meistaram J. Ungeram. Wagoni pa- stelleti Baltijas wagonu fabrika. Pce tam Mas- lawas eela lihds Gorkai un Alekfandra eela no Eli- sabetes eelas lihds Leelo pumpi tilfshot pahrbuzetas.

Pagrimis fugis. „Lib. 3tga.“ rakfta, ka 20. martā Leepaja nonahjis if Landskronas ar Bahju damifugi „Alfred“ Rigas kapteins Ahls ar faweem fugineeem, kurfch bija jawu fugi „Anna Dora“ netahlu no Kristianijas pasau- dejis. „Anna Dora“ bija pa seemu stahwejufe Libbekas ofta. Kapteins Ahls ar faweem laudim pa dselsfzeln uf turcenu no Rigas aifbrauzis, bija pceelfch wifas wasaras ar wifahm waja- dsibahm apgahdajufchees un brauja ar balastu uf Rigu. Rahdas 13 juhdes seemetu- rihtōs no Erta- falas tila „Anna Dora“ ap plfti. 3 rihtā no kahda trihsmaftru fuga til stiver pah- braukta, ka wairs nebija eefpehijams, lihds Karls- krona pilfsehtai nobraukt, jo fugis pehz 6 stun- dahm nogrima. Kapteins un wifj ziti fuga laudis falahpa laiwās. Par laimi winus pa- manija kahds Bahju fugis, „Amalthea.“ kapt. Deutfchhein, kas brauja no Nemeles ar lokeem. Fugis wifus nelaimigos uf to laipnalo usneh- mis. Pehz kahdahm deenahm fugis nonahjis Kopenhagenē, bet tur negadijees neweena fuga, ar to waretu nobraukt atpakal uf Leepaju, tam-

deht wini nobraufufchi uf Landskronu, kur winus „Alfreds“ usnehmis. Pagrimufchais fugis „Anna Dora“ hijis til pa pufei apdrofchinats. Kapteins un fuga laudis ir pa dselsfzeln jaw Riga atbraufufchi.

Peelwahrde. No turcenes „B. S.“ fino: Nakti no 2. uf 3. martu fch. g. Stuhriufch mahju kahdi peezi sagli apmekleja. Tai nakti nebija neweena wihreefcha mahja, bes tween kahda Schih- dela, kas no bailehm bahahm kahjahm meshā eefkrehjis, fawu „pekeli“ istabā atstahdams, kuru sagli ari panehmufchi lihds. Sagli eegah- jufchi istabā, apflatiufchees ar uguns- gaisnu, ka laudis gutot, (feeweetes gan saglus redseju- fchas, bet no leelahm bailehm wifas palikufchas meerigi gultā), un tad pat pee- astu andeklu no stellehm nogreufufchi un lopā ar ziteem drehbu gabaleem lihds panehmufchi. Labibu ari no klehts ihrahbufchi un aifweduufchi, tā ka aplau- piteem pat maifes wairs ne- efor palizis to ehst.

Pulwera fahdsibu Dinaburgā ismeklejoj, if- rahbijahs, ka weens no laifam wainigajeem pa- judis. Iftaida wajadsigās pawehles polizijas waldehm, un nu kahdas deenas atpakal Baba- fchu juhmalē atrada saldata lihki, kas tika of- sichts par sudufchā wihra hhtū. Slihkōnis lai- kam miris zaur lihds waineneeem, kureem tas nebij pa prahtam ka lihdsfinatajs.

Lehrbataf isftahdes komiteja luhgufe, ifstnot, ka Widjemes semkopibas un ruhpneezibas weizi- nataju beedriba nolehmufe, no 28. lihds 30. augustam fch. g. Lehrbatā isrihtlot meefchu isftahdi, jawenotu ar waiflas lopu auk- zionu. Tadeht ja kas wehletos pee isftahdes nemt dalibu, lai paglabajot promes no pagah- jufchā gada meefchu eefuhluma, pa 2 puhri no latras fortas. Loplopi top luhgti, jo leelā mehrā apgahdat nodomato waiflas lopu aukzi- onu ar kreetneem waiflas lopeem un it ihpafchi ar labu fugu tekeem. Aukziona noluhks ir, labu fugu lopus wairak pa semi isplatit.

Berline, 23. martā. Reifars Wilhelmis fa- flimis un tamdeht nedrihtif istabu atstahst.

Londone, 22. martā. Limerikas polizijas- kafarmā (Zelandē) tikufe 21. martā wakarā eefweesta ar dinamitu pilbita bumba. Bumba fprahgstot fapwahdija logus un weenu datu no muhra. No Zilwekeem naw neweens apflahdets.

Telegrafa finas.

Dinaburga, 24. martā, puad. Rurat if Boretfchjes ihbrauja Wafila Nikitina Mintschen- kowa 7 struhgas ar aufahm, linfehllahm un isfijahm, un Iwana Iwanowifcha Kolofowa 2 struhgas ar aufahm, meefcheem, linfehllahm, isfijahm, kanepajeem un pokulahm.

Peterburga, 24. martā. „Wald. Weftm.“ iffludina Wisaugstaki apftiprinato ministru- komitejas spreedumu par Lehrbataf pilfsehtas un polizijas waras isplatiufchanu uf Lehrbataf uni- wersiteiti un uf Techelferas robeschās atrodamo pilfsehtas datu.

— „Nowoje Wr.“ fino, ka kara- ministrija teefot apfpreestē, eezelt ihpafchu komiteju preefch inscheneeru darbu pahraundifchanas un jaunu buhw- un apzeetinajumu planu pagatawofchanas. Komiteja fahstahwefshot if kara- ministra, ka preefch- neeka, un generakeem Swereewa, Obrufschewa un ziteem. Komiteja wareshot wairak millionu rubtu pa gadu ifdot.

Odefa, 23. martā. Iofsa Strelnikowa flew- kawu leetu, kuri fahzahs Koffagoreki un Ste- panow, isfpreeda 20. martā aif aifflahgtahm durwin. General- gubernators apftiprinaja nah- wes spreedumu 21 martā, un 22. martā tila spreedums* zeetuma sehta ispidits zaur palahr- fchanu. Klahst bija gubernators, komandants, polizijmeisteris un 9 ziti pilfoni. Lihkus noweda uf karantehnes kapeem. Palahrufchanu isdarija kahds deh! flepkawibas uf grufhteem darbeem noteefats arefstants.

Gefchjemes finas.

Rigas forku greefeji, pehz tam, kad winu pirmee, preefch 3 gadeem eefneegtee statuti tikufchi ne-apstiprinati atpakal atdoti, tagad no jauna eefneegufchi eefschleetu ministerijai fawas mirschanas un palihdsibas beedribas statutus, sem wahrda „Seedons.“

Tantaa apgaismoschanas ministra palihgs, geheimrahta G. A. Markows, fchi Rigā ufturedamees, apmeklejis ari Baltijas skolotaju seminaru. Markowa lgs greefis it ihpafchu wehribu us pehdeja kursa audsekneem, falihdsinadams winu sinafchanas ar pirmā kursa audseknū sinafchanahm.

Rā dsird, tad Baltijas skolotaju seminaru audseknū atbildes wifās klafēs pa wifceem preefchmetceem atstahjufchi ministra palihgam geheimrahta fungam wispatihkamako eefpaidu.

Zil tagad sinams, tad lutertizigo mahzektī tiks atkal peeremti seminari.

No Pahrdaugawas Latweefchu labdarifchanas beedribas bij „M. W.“ Nr. 11. fch. g. sinots, ka fchi beedriba sem pahraunotahs preefchneezibas fahf atkal darbotees. Par tagadejo preefchneeku tur bij usfihmets grahmatu-pabrdotawas ihpafchneeks W. Altberg lgs. Bet „M. W.“ Nr. 12 fch. g. fchis kungs atrod par derigu isflaidrot, ka tā ne-efot wis, — winsch atfalabs no preefchneeka amata; pee tam winsch peefihme, ka pehdeja laikā fchi ne-efot nelahdas pilnas fapulzes bijufchas, neds ari jauna preefchneeziba eezelta. Kad tas tā buhtu, kā minetais lgs fala, tad zeen. lasitajeem wajadseja domat, ka mans sinojums laikam til ween tabeht laikrakstā eenahjis, lai fchi lihds fchim klufu stahwofchā Pahrdaugawas Latweefchu labdarifchanas beedriba us fanadu pahrfiegtu wihfi nahktu kufstefchanā un darbofchanā, jeb ari laufchu mutē. Bet ir tatschu zitabi. Wispirms man tē japeefihme, ka es ne-efnu wis sinojis no lahdas pilnas fapulzes, bet til efmu rakstijis, ka dibinataji un beedri bijufchi kopā; bes tam preefchneezibu pehz fchis beedribas statuteem ari ne kad ne-ufwehle wis pilna fapulze, bet komiteja. Schoreis dibinatajeem tē wajadseja eezelfchanu idarit. Kad W. A. lgs tē newehlahs buht klacht, negrib preefchneezibā ne lahdu amatu usnemt, zet neklaidras eerunas, tad tas til irahda, ka winsch ari peeder pee teem, kureem fchi beedriba, ar noluhku us winas fmal-taku kufstefchanos un patifschanas-prahtu, ifteekahs buht nepatihlama. Bet tapehz jaw beedriba ne-apstahsees fawā augstala stahwolli darbotees. W. Altberg lga weetu nu eenems zits kungs — pa tahdu pajchu zetu, kā winsch tē bij eezijis. Bet ja tomehr minetam lgam buhtu eezpehjams to panahkt, ka fchimbrifscham fchis beedribas preefchneeziba wehl zitā kreetnaka zeta waretu tapf eezelta un fchi preefchneeziba tad fchai beedribai wairaf par labu darbotos, tad fcho rindinu rakstitajs, kas ir fchis beedribas dibinatajis, winam par to teefcham no wifas firds pateiktos. — a — s.

No Mangatu juhrskolas mahzekteem fchini gadā isturejufchi ekfamu fchahdi: Eduards Leimann no Bolderejas — par kugu kapteini preefch tahlahm braufschanahm; Jahnis Michelson no Mihilgrahwja un Peters Bauer no Startas — par stuhrmanceem preefch tahlahm braufschanahm; Peters Arajis un Peters Anderson no Skultes, Jahnis August no Zarnikawas, Peters Bumber no Chygleem un Zehlabs Anderson no Drobufcheem — par stuhrmanceem preefch labotafchu braufschanahm.

Resen nomirufchais bihskaps Jilarets 19. februari fch. g. laidis toti eewehrojumu zirkularu pee wifceem fawa apgabala garidsneekem, teem usdodams, par wifu, kas winu draudse noteek, wefi grahmatu, tā ka fchini grahmatā atkastos pilnigs materials par wifceem jautajumeem draudse, gan wehstures, gan fadsihwes fira. It ihpafchi teem top usdots, aprakstif pareestizibas izelfchanos fawā apgabala un draudses dibinafchanu, tapaf laufchu materialigo buhfschanu un winu attihstibas stahwolli.

Straupe. Kad — a — s kungs bes apnifchanas laikrakstos firo, ka Straupes semkopi-bas beedriba nospreedufi laikraksta „Walt. Semk.“ usnemf par fawu wispahriko, atflahto wadoni (st. M. W. Nr. 11 u. j. n.), tad manim tah-dai sinofchanai japretojabs; Straupes semkopi-bas beedriba to naw nospreedufi, fchi leeta beedribā it nemas naw pahrfpreesta! tilai nospreeda, mineto laikrakstu us beedribas rehstina parafstif. Ja lahdi beedri — a — s lgam zitadu sinu dewufchi, tad wafchi beedribas spreedumu naw sinajufchi.

B. Kugler, Straupe, 16. martā 1882.

Walla. Starp Wallu un Zebratu no 1. marta fch. g., reis nedela, brauz omnibus. Trefchdeenās atnahf Wallā un zetortdeenās brauz us Zebratu. Zetotajeem jamaksa: 1. plazi 410 kap., II. plazi 310 kap. Brihswars 40 mahz.; kas pabrak, teel samaksats ar 2 kap. mahzina. — Wallas apgabala seemas fehja ir wifur labi usglabajufees; pat ne to mafako weetinu newar useet, kur buhtu kaut tā maitajufees. Zitōs gaddōs, kaut gan bija zefcha seema, tomehr pawajaras kufumā daschas weetas bija ispunufchas; bet tagad wifst stahw labi.

(B. W.)
If Widsemes peefuhstis Kreemu laikrakstam „Nedela“ fchahds sinojums: Starp Igauneem ir radufees jauna tijibas kufstefchanahs. Winas zehlons ir — Igaunu ruhltais liktenis. Schahs seftes fapulzes walda it fewifchls gars. Winas tā fauktee praweefchi, waj praweetes, fpreediko un praweeto. Bet tabs naw nelahdas luhg-fchanas, bet gan drihsal mirstofcha zilwela pehdigā stenefchana un ruhltā fchnukstefchana. Wifu winu luhgfschanu todols ir: luhgsim Deemu, lai winsch taf atweeglina muhsu ruhkto dsihwi, kuru tas mums fuhstijis par muhsu grehkeem. Schis domas teel iffozitas un atjaunotas daschu daschahds weidōs. Kamehr praweets fpreediko un luhds Deemu, tamehr fapulzes lozekli raudadami un stenedami wahrtahs pa semi. Schi kufstefchanahs ir ahtri apnehmufe wairafas no Igauneem apdsihwotas weetas.

Par S . . . . . fchu skolas buhfschanu. Lai gan S . . . . . fchi teizahs, ka wini labu solī laikmetā us preefchu fpehrufchi, tomehr wehl ir daschā skola noteek deefgan leelas nelahrtibas, pat starp skolotajeem. Par peem. skolotajs peerem lahds amatneekus, tā: kure-neeku, skoderi, wehweri un wehl zitus, tad winsch teem par darba istabu eerahda palihga skolotaja lambari, kufsch jaw deefgan knaps preefch pascha eenihtneeka.

Til lihds no fcheem eenihtneekem palihga skolotajs ir atswabinats, tē nahf atkal skolotaja gani, juhngani un meitas, wehrt, dsijas fiht, fpoles spolet u. t. pr. Kur turpreti palihga skolotajs publejabs, skolneeku grahmatas zaurflaitidams un patōs fataifidamees us nahkofchahm mahzibu stundahm, pee ratinu ruhlfchanas un tihrawu tichihstefchanas. Bet kad palihga skolotajs pee pajcha skolotaja eet fchehlotees, tad

winsch atbild, ka winam pascham wajagot 4 lambarus un palihga skolotajam ar to, ko winsch eerahdot, japeeteeklot. Tad nu gan Zubs, lasitaji, warcet domat, ar lahdu preeku palihga skolotajs klafē war eet un behrneem mahzibas pafneegt.

Zentigais.
Eugelarta. Seftdeenās nakti no 13. u. 14. martu Duhtuma mahjas fainneekam sagli klehti eelaufahs. Drehbēs, gaku, fweestu un maifi fapafajufchi un jaw ratōs gribeja eefrahmet. Sirgu wehl no stalla nebij iswedufchi. Saimneezegahja paschu laif lopus apluhkot. Sagli redsedami, ka nu wairs darbam weifsmes nebubs, daschas mantas, zil nu pa plezeem ffehja aifneft, fakehra un pelas laida wala. Kamehr fainneezē istabā eegabhja un zitus mahjas eenihtneekus usmodinaja, tikmehr tumfoni wairs nebija manami. Gan ffehja pakaf un mekleja, bet nekur ne-atrada. Wini bija drofchā weeta apflehpufchees. Kā jaw wispahriki pasifstams, festdeenās mehds wiswairaf pirtis kurnat. It ari lahds netahlais Tahtuma laiminfch bij lizis darit. Kaut gan wifst mahjas dsihwotaji bij mafgadamees pirti dsesejufchi, tomehr ta wehl bija fita palikufi. Sagli, kureem ari laikam fitumā gribejahs isguletees, bija tani eewillufchees. Maifi un fweestu pahhdufchi un fchnoba pubeli, kuru ari no flehts lihds pahrehmufchi, isdschufchi, bija us lahwas likufchees gulet. Meega mahmina winaus par dauds zeeti bija eenidfinajufi. Naktis beidsahs un deena awja. Deenestmeita, kurai tur lahdas wajadfigas leetas bija palikufchas, pirti gahja un rē! — fchetri wihri tur atradahs. Wina fchahds neweefus eerahdsijufi, isbihjufees us istabu ffehja. Saimneeks ar puifcheem ari tuhlin bija laufa un dewahs us pirti. Tē nahza labi gehrbees zilweks preti un fajija, ka fchis wis ne-efstiflits zilweks, bet swejneeks. Eftot bihtis isahfstejees un tabeht pirti gahjis fahlditees. Kamehr fchee tā runaja, tikmehr trihs tehwini mulu no pirts laufa, ka mati ween gar aufim flaitrijahs. Nu gan faprata, ka fchis nebija nelahds swejneeks un fafehja to strikeem. Ziteem ffehja ar funeem rihdinadami pakaf. Starp wairaf mahjahm ffreedameem un „kerat!“ drehdameem, faskrehja dauds laufchu un teem lihds funu publis. Tagad tilai dotees pakaf! — Sini pee stilbeem kerdami, aifkaweja sagtu projam tilfchanu. Pakafdsineji un zeta-wihri, kuzi pa limbaschu leelzeku eepreti branza, fagufstija nebehndneekus. Weens tilai ismuka. Pahru stangu bij atstahjufchi.

Ir toti prahctigi, ka fawus kufstonus ari naktis widū eet apluhkot. Ja minetas mahjas fainneezē nebuhku us kuhfi gahjufi, tad sagli sirgu no stalla buhtu isnehmufchi, mantas wefma fakrahwufchi un netrauzeti aifbraufufchi un tā leelu flahdi padarijufchi.

Kurfemes muifchneeku preefchneeks, batons Heyking, 17. martā Wisfchehligi Gatschinā peeremts audienzē no Keifara un Keifareens Majestetehm.

If Leepas muifchas. Waram sinot, ka lihds-fchinigais Leepas semkopi-bas beedribas preefchneeks, muifchneeks Atis von Wegesack'a kungs, no fcha goda atfazijees. Weena dala no beedreem ne-apmekleja wairs beedribas fapulzes, un leekahs, ka Leepas semkopi-bas beedriba drihfalbi aifmigs. Bet eekams kas noteek, wehle-jams buhtu, ka lihds-fchinigā preefchneeziba ifflaidrotu, kur paliks beedribas kapitals. Ja nemaldos, eefot 400 rublu leels. — Lihds-fchinigā preefchneezibā bija: par preefchneeku — muifchneeks Atis von Wegesack; par 1. weetneeku —

muifchnecks Hermanis von Knieriem; par II. weetneeku — grüntnecks Zahnis Linters, Mulde; par lafeeri — melderis Killers; par rakstuwedeju — B. Urite. (B. B.)

Kursemes fabriku ifgatavojumi 1881. gadā fneedfahs uf 9,788,813 rbl. wehrtibas, tā tad 1,632,000 rbl. wairak nekā 1880. gadā. Summas leelafā data eekriht uf brandwihna dedfinafchanu, proti 5,606,816 rbl.

Leepaja. Tā la Leepajas nama fainneeki bij daudsfahret no polizijas pufes ufaizinati tapufchi, fawu namu preekfchā, eelu un trotuarus mehfti, bet daschi no teem nebija uf fcheem ufaizinajumeem un atgahdinajumeem peenahzigu eewehribu greesufchi, tad polizija bij peefpeesta, pret tahdeem tihfchoem winas nofazijumu pahrlahpejeem leetat meera-teefas likumu 29 § un bij uflikufe dascheem ne-ispilditajeem strahpi, kura fneedfahs lihds 922 rubl. Lai gan fcho strahpes naudu, pehz meera-teefas strahpes likumu 27 §, nahlahs peedalit gubernas kapitalam par labu debht apzeetinafchanas-ruhmes eeriktfchanas preekfch tahdeem, kam no meera-teefnefcha zectuma strahpe uflifka, tomehr no pilfonu pufes ir ta wehlefchanas dfridama, ka lai fchi nauda nahktu par labu paschai pilfheftai preekfch derigeem mehrtieem. Baj gan zeen. polizijaswalde eeflatihb par eefpehjamu fcho pilfonu wehlefchanas ispidit, tas naw wehl finams. Bet la zaur minefo strohpes uflifkchanu muhju pilfheftas eelas ir daudf glihtaku un fahrtigaku uflkotu dabujufchos, tas ir taifniba un tadeht muhju zeen. polizijmeisteram peenahlahs pilniga pateziba par wina stingro un taifnigo amata ispidifchanu. (L. P.)

Leepajas jaunā pilfheftas dome 3. martā tila apfwehriņata. — Sawā pirmā fapulge wina nofpreeda, ar 43 pret 27 balsim, ka pilfheftas galwai bef pilfheftas galwas amata brihw peenemt ari fahru amatus un ka pilfheftas galwai jadabun 3000 rbl. gada-algas. Kad lihdsfchinigais pilfheftas galwa G. J. Schneiders ifteiza, ka atkaleezehluinu newarot peenemt, tad wina weetā eezehla G. A. v. Baggehufwudtu ar 58 no 69 nodotahm balsim, un tā representajijas naudu winam bef algas wehl nofpreeda maksat 2000 rbl. par gadu. — 17. martā bef amatā palekofcheem waldoneem Rechniewski un Zimmermann, tahdōs amatōs eezehla wirskolotaju Wohlgeamuth un v. Bilterling (ar 600 rbl. gada algas), par pilfheftas galwas weetneeku Wohlgeamuth un par pilfheftas sekreturu uf 4 gadeem cand. jur. Straus ar 1500 rbl. gada algas.

Kuldigas aprinka fiskals Alekanders Neppert uf pascha luhgumu atlaisis no amata.

Igaunija. Igaunu tauta pasaudejufe weenu no faweem kreetnakeem dehleem, weenu no faweem duhschigakeem, stiprakeem un wiswairak apbahwinateem wadoneem un kareeweem: „Sakalas“ redaktors K. H. Jakobsons 7. martā ir peepeschi fahrtibis un miris. Jakobsona nahwe ir preekfch Igaunu tantiflas leetas leels faudejums.

Winu paglabaja pirmdeen, 15. martā Wendru kapōs, tahdas 40 werfes no Wilandes.

Rigas Kreewi, Igauni un Latweefchi nosuhtijufchi fchi kreetnā, teizamā Igaunu tantiflas partijas wadna un ihstā, pateefa Baltijas patriota kapam lawru kronus. Wina meefas wairs naw dshiwotaju widū, bet wina gars strahdahs jo stipri uf preekfchu pee Igaunu, ihpafchi Baltijas attihstibas un labklahfchanahs.

Berowas apgabala, tā „Dlewitak“ wehsti, no finamas pufes mehginajot laudin ceteikt,

ka teem no senatora rewifijas ne-efot nelas labs zeroms. Tā kahda v. M. kundse ifteikufe, ka senators Manafeins efot winas „ontulis“ un nahfchot Berowas apgabala nobedfmatahs ehlas apflattit. Minetā awife panudina fawus lasitajus, lai nekaujahs zaur tahdahm blehnu teikahm atbaiditees, bet lai peenes rewidenteem fawas pateefahs fuhdftbas, jo Manafeins efot Kreews un ar muhju semes walboscho fahrtu nostahwot nekahdā radneeziabā.

Lehrbata. „Dlewiks“ pahrspreesch gazi Lehrbatas fahschu flaitifchanas panahkumu, kuru profesors Dr. Kōrbers isfludinajis, un kura teikts, ka Lehrbatā efot 11,000 Wahzeefchu un 17,000 Igaunu. Schof flaitus minetā awife nekahdā wihse ne-atsibst par pateefeem, bet faka, ka Lehrbatas Igaunu flaitam wajagot daudf leelakam buht un Wahzeefchu flaitam daudf masalam, jo ta efot Igaunu semes widū un pilnigi Igaunu pilfhefta; agrak jeb wehlah eenahtufcho Wahzeefchu flaitis efot gluschi masf. Tas warot gan buht, ka 11,000 zilweku par Wahzeefcheem ufdewufchees, bet tas wehl neweena nepadarot par Wahzeeti. Ihtu rezultatu panahktu tilai tad, kad pee flaitifchanas katram buhtu fawf dšimums uf wairak augumeem atpafak japeerahda, tad wairak nekā pufe no teem, kas tagad par Wahzeefcheem ufdewufchees, israhditos par Igauneem. Tad „Dlewiks“ uflkaita finamus eemeflus, kapehz Igauni fenak un pa datai wehl tagad zenschotees par Wahzeefcheem israhditees, un peerahda tad, ka wifadās Lehrbatas eedshiwotaju fahrtās efot leels wairums tohdū, kuru fentschi bijufchi Igauni, bet kuri tagad turotees par ihsteem Wahzeefcheem. Pat labs pulzinfch Lehrbatas mahzito wihru efot Igaunu tautas zelma atwafes, tā par peem. fenalais uniwersitetes rektors Dr. Meykows, un tagadejais rektors profesors G. v. Wahl, profesori Rosenbergs, Masings, Schmidts, Erdmanis, Hausmanis, Lembergs u. z. Ari uniwersitetes sekretari J. Tombergs un G. Treffners. Tapat gimnasijas skolotaji Paulsons, Weiners, Grünwalds, Blumbergs, J. Treffners un direktors Gōdls efot Igauni. Starp weterinaru skolas profesoreem ari daschi efot Igauni. Pat niņkalais Igaunu tautas jaimotajs, „Neue Dōrptfche Zeitungas“ redaktors Dr. Mattiesens, un birgermeisters Tōpfers efot no Igaunu gils. Kaufmani un amatneeki efot pa leelakai datai pahrwahzinajufchees Igauni. Tahdi, kaut gan tee par Wahzeefcheem atshistotees, efot pateesiba tomehr tilai Igauni.

Peterburga. „Golofs“ fino, ka efot nodomats, pee kroneschanas fwehtieem no latra jemneeku pagasta prelaist pa weetneekam, zaur to kroneschana notiktu leeliskam jemneeku fahrtas weetneeku flaitam klahē efot; jo pa wifu Kreewijn ir lihds 30,000 pagastu.

Peterburga. „Now. Wr.“ dširdejufe, waldivas weetas topot spreesfs par jautajeenu, ka wifeem ahfsemneekem, kas Kreewijā ufturahs ilgal nekā 5 gadus, japaleel par Kreewijas pawalstneekem. Behz likuma islaisfchanas, ahfsemneekem tapfchot dots apdomafchanas laifs, waj grib palikt par fchejeenes pawalstneekem jeb projam dotees.

Peterburgā 17. martā if Zekaterinburgas atweda 67 pudus selta un 7 pudus fudraba.

— Leelfirsts Wladimirs Aleksandrowitschs ar augstu laulatu draudseni aishrauja winu nedeku uf ahfsemehm.

Mahzibas apgabalu kuratoreem usdots tahdus skolotajus, kuri bef pilnigeem eemefleem nokawejufchi mahzibas fundas, nekahdit preekfchā uf gratifikacijahm (balwojumeem).

Peterburga. „Wald. Wehstn.“ fino, ka Keifars Wisaugstaki apstiprinajis walstspadomes nolehmunu par parahdu zectuma atgelfchanu Maskawā un Warfchawā.

General-adjutantam Stobekewam Serbijas galwas pilfhefta Kragujewaza atfuhtijufe adresi ar 345 parafsteem, kura top isfazita wehlefchanahs, kaut generala ifteiktahs domas jo driht peepilditos.

Peterburgā 4. martā atwests if Kertschinflas (Sibirijā) 300 pudu selta un fudraba.

Leelfirsts Wladimirs Aleksandrowitschs, uf ahfsemehm aishelodams, ar Wisaugstaku atkaju, wirskomandu par Peterburgas kara apgabalu nobedwis fawam palihgam, general-adjutantam Kostanda.

Iaunais tautas apgaismofchanas ministris J. D. Delanows, dšimis 1818 Kostromas gubernā, jaw 1838 eestahjahs walsts deenastā. Maskawā nobeidis studeeret teefas leetu finibas, winsch sem grafa Bludowa deeneja II. nodalā, kur peedalijahs pee likumu krahjuma un foda likumu fahjahdifchanas. Wehlah winsch diwi reises, 1859 un 1862, bija Peterburgas mahzibas apgabala kurators, tad ihfu laiku tautas apgaismofchanas departementa direktors un pehz tam apgaismofchanas ministra palihgs. Schim brihsham winsch wehl ispidā daschus amatus Keifara Majestetes IV. nodalās skolās un ari atklahās bibliotekas direktora amatu.

Delanows (no dšimuma Ameneetis) pateefi wihrs ar tahlu redses aploku, kas prot eewehrot wifas wajadsibas. Par peem. tas ari pret Latweefchu walodas kofschanu parahdijis laipnu prahtu, fawā laikā gahdadams, ka Waldemars wareja isdot fawu Latweefchu-Kreewu wahrdniji.

Peterburga. Schinis deenas islaista pawehle, kas wirsneekem aishleeds, nefat pensnejas, monofklus waj lornetes. Tahdeem wirsneekem, kuri lahga neredf, likumigā zelā ja-isludfahs atklauja, nefat brilles.

— „Wald. Wehstn.“ fino, ka kara-teefas spreedums par Strefnikowa fleplaweem pirmdeenas rihtā peepildits zaur winu pahahfchanu. Ihtee wahrdi wehl nesnami, jo bija ufdewufchi ne-ihstus. (Skat. teleg. finas.)

Peterburgā, 19. martā. „Wald. Wehstnesis“ fino: Uf teesu ministra preekfchā stahdifchanu 17. martā, debht Trigoni prozese noteesato 20 noseedsneeku apschelofchanas, Keifara Majestete Wisaugstaki pawehleja, nahwes fodu pahwest kalnraktawu darbōs uf nenofazitu laiku, isnemot tilai pee Suchanowa, kura nahwes fods, tadeht ka Suchanows tā wirsneeks gruhiti noseedses, valeel spehla, bet tilai ar to paweeplinafchanu, ka winsch ne wis pakarams, bet noschaujams. Noschaujchana notifa 19. martā, Kronfchtatā.

Kronfchtata. Par walstienoseedsneeka Nikolaja Suchanowa noschaujchānu awifes pasneeds fchahdas plafchakas finas: Pulksten 5 no rihta Suchanowu, pawaditu no 3 schandarmeem, no Petera Bahwila zectofschna ratōs noweda uf Baltijas dšellszeta bahnusi un no turceenas ekstrabruzeenā, fastahwofchu if diweem wagonem, 1. un 2. klafes, uf Dranienbaumu. Tur winu fagaidija gubernas schandarmu preekfchneeks un Peterhofas schandarmu komandas preekfchneeks lihds ar 5 schandarmeem. Uf Kronfchtatu pahbrauja twaiku barkasa; tur Suchanowu fagaidija 1. slotekipafchas komwojs ar karaspitala rateem. Schinis ratōs, kuru logi bija aishlahti, lamehr brauja pa pilfheftu, eefehdinaja Suchanowu, kas bij apgehrtis wezā arestantu mehrteli un tahdā pat zepurē. Uf zectofschna wallehm laudis gaidija tuhftofcheem, un karaspehti sem

Kontradmiraal Krusensterna komandas bij nostahditi kareja. Suchanows islahp, eet pee kauna staba un nonem arestanta jepuri. Kamehr adjutants leitnants Sergejew's nolasa spreedumu un wina apstiprinajumu, Suchanows manami nobahl un pallanahs, kad dabun dsirdet, la nahwe winam jazeesh newis zaur palahrschanu, bet zaur noschanschanu. Garidsneeks peenabl, un Suchanows godbihjigi ar wina runa un diwi reises nobutsho kustu un ewangeliju. Nu Suchanowam pahmet garu kreklu, kura peedurknes apseen ap kauna stabu. Winsch ijleelabs loti meerigs un skatahs sawa preeshcha. Behz tam winam aisseen azis; bet seenamo noleel par semu. Suchanows klusa balsi luhdi, lai to pazeltu augstak. Nu atflan schahweeni is 12 slintehm un Suchanows us weetas pagalam. Uihki atseen no staba un pehz cerasduma eeelk bedre, kas turpat israkta. Behz diwi minutehm lihki eeliks prasta preeshchu sahrla un nowests us pilsehtas lapeem.

Raskawas komezbankas lafeers, Blasows, apzeetnats, pee lam israhbijees, ka kas istruhstot 50,000, pehz ziteem pat 100,000 rbl.

Raskawas lauschu skaitischanas preeshchneeks, B—ows, pajudis, jeb ailsaibeeks lapas, nenedodams reklinus par 42,000 rbl., kas isdoti pee lauschu skaitischanas.

Raskawa. Us kroneschanas fwehtkeem ari atbrausshot Kiwas kans ar leelu pulku pawadonu. — Buchoras emirs suhtisshot ahrfahritigu suhtneezibu un Kinas walsts representants buhsshot pasihstamais markijis Zengs.

Odesa, 18. marta wafara, plst. 1/26 pehz pusdeenas Juhras bulwari Kijewas karateefas profuktoru generalu Strelnikowu, us benka fehshot, nonahweja zaur rewolwera schahweenu palausi. Lode isgahja zaur galwu zauri un preeshcha inahja lauka. Generals isdijfa pehz 2 minutehm. Abi sleplawas behga pa Juhras bulwaru projam, kur stahweja droshka, un tika, kad eefehdahs droshka, apzeetinati, pee lam noseedsneeki zaur schahweeneem un dubtscheem eewainoja trihs no teem laudim, kas winaus apstureja. Usbruzjei, abi jauni zilwefi, leedsahs jazit sawus wahrdus. Ismekleschana usshakta. Gaudis tuhstoscheem apluhko sleplawibas weetu. Generals Strelnikows bij nosubitits us Odesu, lai pahrluhkotu swarigo politisko prahwu ismeklejumas.

Odesa. Par generala Strelnikowa nonahweschanu „Golos“ wehl sino, ka tani weefniza, kur dsihwoja weens no apzeetinateem (turpat dsihwoja ari nelaila generala), atrasti 3 rewolweri, 3 dubtschi, daschas pafes un pudelite gistes (Blausaure). Droshka eejuhgto sirgu sleplawas nopirkuschi 2 deenas preeshch tam par 215 rbl., un droshku ibrejuschi us 1 1/2 deenahm.

Mihlains dinamita suhtijums, kas nesen pee Kertschas tava aptihlats, tagad nahjis flaidriba. Tas ir tas pats, kas sawa laika Turzijas uhdendos no Turku waldivas tava apturets us twailona „Bulkan“ winsch top wests ar waldivas atlauju, preeshch atmenu-oglu raktawu darbeem.

Harkowa useeta wefela banda sagtu, kuras wadonis bijis kahds tureenes pilsehtas polizijas pristaws.

Bahju kolonisti deenwidus un austruma Kreewija pehdejods gados ir stipri jahluschi Kreewiju atkal atstahp.

Wilna, ka „Now. Wr.“ dsirdejuse, waldiva grihot dibinat pareistizibas garigu akademiju.

Ro Warschawas sino awisei „Now. Wr.“

diwus schahdus atgadijumas: Krive-Kolo eela dsihwoja Steins ar sawu feewu, kas pastahwigi sawa starpa bahras un pluhzabs. Wihram beidsot tahda dsihwe apnika: kahdu deenu atkal pluhzotees, winsch pagahsa feewu pee semes, apmeta tai auklu ap kasku un — palabra pee dsells ahka. Bet aukla ne-istureja, pahtruhka. Wihrs gribeja to otrreis palahrt. Bet feewa sahka breefmigi brehlt, ta ka laudis fastrehja un to isglahba no wihra nageem. — Burakowas eela schenki fastrihdejabs diwi bahbas, Mariana Mielkowski un Solomeja Wasikewski. Bahrdamahs winaus raustijabs un grubstijabs, kamehr beidsot Mariana nogahsa Solomeju gar semi un tad pakehruse tuwuma gulofchu zirwi, pahrschkehla ar to Solomejai galwu. Tad usshluse, ka pakehra wehl katlinu ar wahroschu uhdeni un islehja to us sawas pretineezes.

Is Kaspijas (jauneenemta semes gabala aif Kaspijas juhras) „Golos“ dabujis telegramu, kas rahda, ka tur nu shaklusehs dsihwa kusiba. Telegrama skan: Kaufmana Konshina karawans safneedsa Merwu, pahrdewa wifas prezes un laimigi pahrnahja atpakal. Dirdeen, 16. marta shaklusehs wispahriga loku shahdischana Achal-Telas oase (tufnescha sala). Tagad pehta smillfchu klajumas. Starp Achal-Teku un Aihwu useets pulks Tekeeshu zeemu, kuri lihdi schim mums bija sweshi. Tekeeshi isfajija webleschanos, sem muhsu sapeceru wadischanas kataisit wifus zetis no Achabadas us Kifil-Arwatu. Darbi jaw usshakti.

Ahrjemes sinas.

Bahjija. Garais stribdus starp Bruhfchu waldivu un katolu basnizu tagad peepeschi beidses. Stribdu dauds gadus atpakal fahzela waldiva, isdodama ta eefaultos maja mehnescha likumus, zaur kureem katolu basnizas wara tika stipri aprobeschota un ar kuru palihgu zereja padarit katolu basnizu par waldivai wifas leetas pallausigu apalshneezje. Schi zeriba buhtu ari pilnigi ispidbijusees, ja katoli nebuhtu tuhlin ta weens wihrs fahzelschees pret jauno likumu un apkarojuschi scho un paschu waldivu til sirdigi un pastahwigi un sem til gudras wadischanas, ka tas nesen pagahjuschos gados notika. Zik shwi tika wests zihniusch, to noflahrtam no schahdeem notikumeem. Kahda punkte maja likums nosaka, ka bihsklapam wajaga shahdit waldivai dehl apstiprinaschanas preeshcha jaunezeltus garidsneekus; buhtu katolu basniza schai punktei padewusees, tad wina buhtu us weetas saudejusi sawu pastahwibu, jo waldiva, protams, apstiprinatu tilai tahdus, no kureem wina pahrelezinata, ka tee winai wifas leetas padewigi. Bet bihsklapi nepaklausija schai punktai un lihahs foditees gan ar naudu gan ar zeetumu, gan ar atzelschanu no amata un isdsihchanu. Ta palika bihsklapu weetas beh bihsklapeem un draudses beh ganeem, beh ne waldiva, ne pati katolu basniza nescheljoja tos simteem tuhstoscheem krittus, kas ilgus gadus ta palika beh garigas apkopschanas. Nu ir reis atkal meers faderets un waldiva un Bismarcks ir nahluschi pee atsihshanas, ka bij usshakluschi zihniau, preeshch kura wineem nawa deesgan fpehku. Maja likumi gan nawa pawisam atzelti, beh Bruhfchu tautas-weetneeku sapulze ar prahwu balsu wairakumu atstahp maja likumus neispilditus. Tautas weetneeku sapulze pat atlahwusi keisaram, atkal eezelt amatos pretestibas pehz isdsihtos bihsklapus, ko Bismarcks fenak nelahdi negribeja nowehlet. Kapehz Bismarcks

ta peepeschi weelawees, nawa flaidri sinas, bet spreesch, ka waj nu winsch nodomajis, tagad ar katolu palihgu jo sirdigi apfarot Bahju liberakus, waj ari, ka tagad steidsami janodibina Bahjija eeshchigis meers, tapehz ka pee politiskahm debestim parahbijuschees draudofchi mahloni.

Franzija. Lasitajeem wehl buhs atminams, ka pahri gadus atpakal tika is Franzijas israhditi wisi muhki. Nu nesen gadijees useet, ko weens no leelakeem klosterem Franzija, Benedikta klosteris Solefmes pilsehta, ir atkal apdsihwota, tas ir, ka fwehtee tehwi klustinam tani falihdujchi atpakal. Waldiva protams, tuhlin dema pawehli, darit pehz likuma un gahdat, ka muhki atstahpu klosteri. Bet kas ar labu negahjo, tee bija muhki; wini turpreti aisslehdisa klosteru wahrtus un durwis un gaidija, ko nu wineem padarihs. Nebija ilgi jagaida, kad ari otnahja polizija ar labu pulku schandarmu un komandu saldatu, un kad atnahzejus nelaida ar labu eeshcha, tad teem bija ja-atlauseh wahrti un durwis. Geshcha eekhwusi, polizija usajinaja muhkus, kas wisi bija sapulzejuschees klosteru bainija un tur dseedaja garigas dseefmas, lai tee atstahp klosteri; beh neweens nepaklausija. Kas tad nu zits bija ko darit, ka kertees satram muhklam pa diweem pee galwas un pa diweem pee kahjahm, ijnest to is klosteru lauka un tur nosehdinat semel! Klosteru preeshchneeku isnesa paschu pehdigo ar wifu krehflu, us kura tas fehdeja. Pa wifu scho laiku muhki nemitejabs dseedat Miserere (Kungs apscheljoes). — Pahrscho isdsihshanu bija bihsklape Frepels, kas ari ir tautas weetneeks, fuhdsejees pee tautas weetneeku sapulzes, beh ta ar 418 pret 73 balsim atsinusi, ka ministerija darijusti pareisi, ispidbidama likuma nosajijumas.

Franzija. Par Gambetu laudis labpahl ispausch schahdas un tahdas sinas. Ta par peem. Parises awises raksta, ka Gambeta esot leels gahrdumu mihtotajs un it ihpafchi kahrs us warschu zislahm. Nesen kas esot sawa muishcha Wild Awre lizis israkt leelu dihki preeshch warschu audsinaschanas. Sawam pawahram Trompetam Gambeta malfajot 17,000 franku (= 6800 rbl. f.) gada lones.

Anglija. Londona ispauduschahs sinas, ka Jhru seneeshchi nodomajot, ar dinamitu usspert gaisa dsellszeta tuneli sem Temses upes. Tapat ari runa, ka wifos arsenoids (eerotschu krahtwes) esot sperti fofu, dehl isfargaschanas no seneeshchu launeem nodomeem.

Austrija. Dumpis, kas kahdu laiku atpakal isshlahs Austrijas austruma dakas, tagad, ka leelabs, fahlt eet masuma. Sawa deenwidus awgabala dumpis buhs jaw gan pawisam apspeests, jo scho ir Austreeschu kara-pulki jaw pawisam eenehmusch, turpreti wairak us seemleem, Bosnija un Herzegowina, ar apspeeshanu naw ta weizees, jo dumpineeki tur naw klaji shahjuschees preti pahrak stipreem Austreeschu fpehkeem, beh ir arweenu sinajuschi no teem iwairtees un ta isfargatees no isdeldeichanas. Buhtu wehlams, ka jaunaka, no dumpja lauka nahlusi, wehtis israhditos par pateesu, pehz kuras dumpineeki nospreeduschi, mest meeru; jo ilgi usturedamees, schis dumpis lehti waretu trauzet Ciropas meeru tapehz, ka dumpineeki pa leelakai dakai peeder pee Slahwu tautahm, kas fahzelschahs pret Austreeschu pahrestibahm, un ka tahdas atron dauds lihdsjuhtibas pee Kreeweem.

Ari pehz ne wifai asinaina dumpja niteschanahs paleel Bosnija un Herzegowina wehl arween draudeklis preeshch Ciropas meera. Ber-

lines lihgums nojaka, ka Austrija nem sčihš semeš tilai pahrwaldiščanā un newis par ih-pašchumu. Ja nu Austrija lahdreis, palaudamahs us fawcem stiprajeem Wahzu draugeem, eedomatos sčihš semeš few galigi peefawina-tees, tad ta buhtu Berlines lihguna lauschana, ko Kreewija newar atkaut. Nefen tad ispau-dahs walodas, ka Austrijai jaw tagad efot sčahhds nodoms, bet tahs drihs apluja, laiskam gan Austreeschi buhs apdomajuschees.

Kreewijas Keisara brahliš, leelstis Bladi-mirs, efot Austreeschu keisaram isfkaidrojis, ka Kreewu waldbiba nodomajot turpmal pa wezam dšihwot ar Wahziju un Austriju pilnā draudšibā. Zaur sčho isfkaidroščhanu efot isfkaidinatās wi-fas ruhpes, kas bij iszehlfchahs pehz generala Skobolewa runahm. Leelstis ar fawu laulato draudšeni tagad no Wihnes aibrauzis us Italiju, apmeklet Romā Italeeschu kehnina pahri.

Seemel-Amerika. Starp faweenotahm Wal-stim un Pihnu draudē isjeltees leels eenaids. Nefen Saweenato Walstiju tautas weetneeku fa-pulze nospreeda, ka turpmal Pihneescheem buhtu ailsleedsams, atnahkt us dšihwi Seemel-Amerikā. Pehdejos gads bij is Pihnas pahr Kluso juhru atbraukuschi us Seemel-Ameriku arweenu leelati Pihneeschu bari, kas fahla isšpeest no darba Amerikaneeschu strahdneekus, jo Pihneetis, kas apradis daudš prastaki un nabadšigaki dšihwot un daudš goda neprot, usbahšchahs wisur un usnemahs strahdat par lehtaku maksu. Zaur to Amerikaneeschu dufmas pret Pihneeschu ee-nahzejeem gadu no gada augušchās, un beidsot weetneeku fapulze atraduse par wajadšigu, no-špreest augšmineto likumu isdosčhanu. Par to Pihnas waldbiba loti fadusmota. Pihneeschu fuhtnis darijis Saweenoto Walstiju waldbibai finamu, ka Pihnas waldbiba tulit pahrauschot diplomatisķas faites ar Saweenotahm Walstim, ja augšminetais likums tiksot eewests. Tab-lal Pihneeschu waldbiba padšihšot is Pihnas wisus Seemel-Amerikaneeschus, it ihpaschi winu misjonarus, un ailsleegšot Amerikaneeschu ku-geem, eebraukt Pihneeschu ostās. Jautajums loti swarigs, jo te ir runa par abu tautu lee-lahm intresehm nahlamibā.

Kursemes leelstungs Jahnis Ernests Bironis.

(Stat. Nr. 9. Weigums.)

Preefch Annas laiteem seme palika parahdā nodosčhanas wairak milionu rublu. Bironis jahla eedših wijs parahdus. Woiwodeem (gu-bernatoreem) un pagastu wezakeem to darbu us-dewa, un kas nebij naudu eedšinis, to tureja zeetumā, kamehr wisu ne-aismaksaja pats. Sal-dati gahja no weena zeema us otru semneekus nozidami; kas maksat nespehja, teem atnehma mantu un pahrdewa pat beidsamo gotinu. Wi-fas sčihš parahdu naudas nahja Birona makā, kuršč taišija lepnas pilis un daudš bagataki dšihwoja nela daschš kehninšč. Sinams, ka pawalstneeki nenesa meerigi grubtahs nastas un daudš weetas dumpji un nemeeri fahzchlahs, bet nemeerneekus tas it breefmigi nosodija un zaur isluhkeem pahrsinaja wisu walsti. Išklihdš lahdu domaja par ne-ustizigu, to tuhlt fanehma, moku istabās isdibinaja un us Sibiriju aishu-tija. Pat augšmanus neschehoja, ka redsam pee kabinetministra firsta Wolinska. Tas eedro-ščinajahs apwainot Bironu un zitus warenoš is Wahzu partijas, bet preefchgadōs pats nebija bes noscegumeem; wina eenaidneeki tos tagad atklahja un bironis istaisija, ka winam lihbs ar beedreem lika nozirst galwu. Keisarener palika

pawalstneeku liktenis pawisam sweschš; ta dših-woja wairak preefōs un bailes, par kurahm Bi-rons arweenu gahdaja. Us walstis darisčhanahm Bironis til daudš neluhloja, ka us tam, lai prah-tigi un winam passausigi wihri nahf augšōs amatōs. Daudš deenu winsch pawadija medi-didams, pehz kam tad watas drihschōs spehleja lahtis, ko til kreetni mahzeja, ka reti tam pre-tineeks gadijahs. Ihpaschi ar sirgeem tas daudš nodarbojahs, pee kam neween fewim wisfmuķa-los isaudsinaja, bet wisā walsti pawehleja par sirgeem wairak ruhpetees. Tani sira preefch Kreewijas wina nopelni eewehrojami; naudu tas neschehoja, lai Kreewija tilai eetaistu labas kehwnigas. No wisahm semehm, kur ween dšir-deja sregus flawejam, faweda wislabalahs fla-las; tikai janoscheho, ka pehz Birona laiteem daudš no sčihm eetaisehm panihla. Gandrihs latru deenu brauja Bironis un Keisareene us ma-neschu, kur arti ministri un ziti eerehdni fara-dahs, lai dotu Keisarenei parakstīt tos no wineem isgatawotus rakstus. Sinatnigi darbi Bironam nepatika; warbuht tapehz, ka mas skolās bija bandijis. No walodahm winsch prata tikai wahziski, — pat ne franziški, ko tolaik katram augstas lahtas zilwelam jaw wajadseja sinat. Kreewiski gan ar laiku tas buhs eemahzijeēs, lai gan teiz, ka loti slikti runajis. Tapat wina behrni dšinahs mas pehz mahzibahm, bet palai-dahs us tehwa godu un mantu. Tā aistejeja Birona dšihwe deesgan laimigi. Bet reis wa-jadseja jautat: kas buhs pehz Annas nahwes Kreewu Keisars un kā tad klahsees Bironam?

Par sčho leetu waldbija daschadas domas, wis-wairak tadeht, ka Kreewija Annas laikā diwas partijas, tā faukta Kreewu un Wahzu partija weena otram pretojahs un katra fawu kandi-datu preefch trona isfedseja. Birmā partija gribeja, ka prinzeše Elisabeta, Petera Leelā meita nahktu pee waldisčhanas; bet tam pretojahs wi-feem spehleem Wahzeeschi. Keisarenei Annai bija mahšas meita Anna Leopoldowna. To luhloja Bironis faprezet ar fawu dehlu Peteri, lai tee reis par Kreewiju walditu. Bet zaur daschadeem sčkehrsteem sčhi preziba isnihla. Prinzeše Anna apprezeja Braunschweigas prinzi Antonu un winu dehlu Jahni Keisareene eezehla par tronamantineeku. 6tā oktobri 1740. g. Keisareene Anna nejauschi stipri faslima; wifa pils bailes domaja, ka ta wairs nezelees. Bi-rons tuhlt atfauza pee fewim seldmarsčhalu Minichu ar swarigakajeem kabinetministreem un afaru pilnahm azim stahstija par nahlamibu. Ko tas wareschot sweschōs laudis eefahkt, kur neweena drauga nesinot, turpretim wisi winu eenihdot tadeht, ka to Keisareene labi eeraugot. Lai nu Keisareenes labus darbus pehz mirschana-s ne-isnihzinatu, tad jagahda, ka wisu no-stiprina testamentā. Nahlamais Keisars Jahnis til 8 nedetas wezs; tur wajadsehs, kas walsti pahrwalda, bet kuršč lai buhtu preefch tam derigs. Augšmani gan faprata, ko Bironis sčheem beidsamajeem wahreem gribeja panahkt; isgi tee stahweja klusu; pehdigi wineem tomehr islikahs gudraki, ka paschi usaizina Bironu par waldbineeku, kaut gan to eeredset newareja, lai tas teem pehzal ne-atreebtos. Wispirms kabinet-ministris firsts Ščerkašowis isfajija domas, ka neweena nesinot derigata par waldbineeku, neta Kursemes leelkunu un tam peekrita wisi ziti. Cefahkmā Bironis islikahs, ka nemas to godu negribot, kad Keisareene winu til atlaistu, tas labpraht greestos atpalak us Jelgawu, — bet pehdigi palika pilnā meerā. Testamentai wa-jadseja buht lihbs rihtam gatawai un tadeht

nosuhtija Minichu pee kanzlera Ostermana, lai rakstu faslahditu. Minicham wiswairak nepa-tika, ka Bironis top par waldbineeku; tas zereja, ka zaur wiltigu Ostermani wareshs warbuht is-grosit, — bet eelam wehl nebij isteizis ministru preefchlikumu par Birona waldbibu, te kanzleris pats ar lapšas gudribu us tam pastahweja, ka Bironam wajagot buht waldbineekam un kad tas to godu peenemt negribetu, tad jaluhdsot Kei-sareene, lai to peerunatu. Otrā deenā testamentu nodewa Keisareenai, lai wischehligi parakstītu. Keisareene wilzinaja parakstu, zaur ko Bironam fahzchlahs ruhpes, ka ta til fawas mahšas meitu, Annu Leopoldownu, ne-eewehle par wal-dineegi. Wina til tapehz lika Bironam goidit, ka wehl nedomaja mirt. Bet kad Bironis reisu reisahm atgahbinaja testamentu, tad ta pehdigi parakstija sčheem wahreem: „Leelstungs, tu štrej pats fawā nelaimē!“ Zaur testamentu Keisareene eezehla Jahni par Keisaru un kamehr sčhis naw 17 gadus wezs, Bironu par waldbi-neeku. Keisareene drihs nomira un Bironis fahla waldit. Wifs gahja kā pa wezam, tikai mas kas pahrgrosijahs. Bironis apmetahs dših-wot wafaras pili, jaunais Keisars Jahnis ar fawcem wezakeem seemas pili. Senatam Bironis peefchlihra leelatas teesibas, neta tam bija An-nas laikā, kur tas pawisam stahweja sem kabi-netas un nehma pats daudš reisahm dalibu se-natā, par ko senats nepeemirsa, pateiktees Bi-ronam, tam nospreesdams 500,000 rubulu tehriņu naudas un turklaht wehl dahwinaja Bironam Keisariskās augšibas goda wahrdū. Jauna Keisara wezalus un prinzeši Elisabeti, kam bij tuwahas teesibas us Kreewijas troni, Bironis raudšija peelabinat zaur to, ka isgahdaja Keisara wezakeem 200,000 rubulu par gadu un Elisabetai 50,000 rubulu. Ari semu lahtu laudim tagad atlaida galwasnaudu us 4 meh-nescheem. Bet tas mas ko lihdsēja, wisi winu tapat eenihsēja kā pa preefchu, wisur manija pretosčhanos, kad pehz swehrestibas jaunajam Keisaram, wajadseja swehret padewibu Bironam, kā waldbineekam. Kreewus peelabinahkt, Bironis nekad newareja domat, jo zaur bahrgi eedšihahm nodosčhanahm tas bij aishahris tautas wainiga-lahs waktis, kuras tai no Petera Leelā zehlahs, kad wisu walsti pahrgrosija pehz ahrsemneeku buhščhanahm, preefch kam tam wajadseja mil-sum naudas un tadeht pawalstneeku nodo-šana-s daudšlahkt pa-augstinaja. Lai gan tauta kurneja, ka wisu eewed pehz ahrsemneeku wihšes un nedroschi us tam luhlojahs, kas arweenu mehds buht pee reformahm, wina tomehr palai-dahs us fawa Keisara, kam bij Kreewu tiziba, Kreewu tantiba. Te nu iswehleja tai par waldbineeku sweschu tautas zilweku, ar Luteru tizibu: nu fahka Kreewi baitotees, ka wineem usspeedischot jaunu tizibu. Wini uslatija Bi-ronu par Wahzeeti, par eenihdetas Wahzu par-tijas wadoni, kas winu augšmanus pee malas atkluse, bes sčehlastibas walsti pahrwaldija. Bet laiskam Bironis wareja zeret us Wahzeescheem, ka tee winam, kā partijas galwai, par ko Kreewi dehweja, peekritihš ar meesu un dwehfeli? Belti! Wahzeeschi nekad nepeemirsa, ka winsch zehlees is semas Newahzu lahtas, ka winsch Lahweetis, lai gan dšihwē un tizibā ar teem lihdsinajahs. Ari Bironu Wahzeeschi fkaudigi usluhloja un labpraht wehlejahs, ka waretu pagahst laimes mahminas lutekliti. Tā nu pehz Keisareenes nahwes Bironis weens pats stahweja eenaidneeku starpā, kuri no wisahm pušehm tihloja wina waldbibu isnihzinat. Pat Peterburgā bij daschi gwardijas wironeeki klusi runajuschi pret waldbi-

neeku; tos lita spaidos un par wisu dibinaja. Ziti isteiza, ka jaunā Keisara tehws, Braunschweigas prinziš Antons nodomajis samusināt kara-pulkus un Bironu nogabst no waldibas. Prinzi tublit atlaida no karadenešsa un pehz afeem srihdineem ar Bironu, pašča dšihwolli it zeeti apfargaja. Gandrihs neweenam karapulka Bironš newareja ustizet, isnemot diwus: Ismailas un gwardijas jahneeku pulkus, kuroš deeneja wiswairat Baltijas Bahzeeschi, sem Birona brahla Gusta un dehla Petera waldischanas. Ar schein winsch domaja latru dumpi apspeest un drofchi tablat waldit. Bet winsch loti peewilabs. Buhtu jaw no eefahkuma Bahzeescheem muguru gresis, buhtu sadraudsejes ar Kreewu labaleem wihreem un zaur gudru kreetnu tau-tistfu waldibu aplaimojis Kreewiju, few paščam zaur to muhschigu newihstamu peemianu nepelnidams no leelas tautas, no wifas pasaulēs. Bet Bironš fawā laika to nenoprata, pee Bahzu partijas turedamees, kautschu winsch nebija mul-tis. Winsch zaur to eegrubda fewi postā. Feldmarschals Minichs, wina wezum wezais eenaidneeks, isgudroja tam it slegeni, bes nekah-deem lantineem, godu atnerit. Schis peerunaja Annu Leopoldownu, lai atkauj Bironu fanemt zeeti.

Ta gan eefahkumā israhdijsahs bailiga, bet pehzal peenehna Minicha padomu, kad tas winai istahstija, ka Bironš nodomajis wina libds ar jauno keisaru isdšihst no Kreewijas un kad tas ari nenotiktu, tomehr winas dehs pee waldischanas nenahlschot, jo testamentā ešot rakstis, ka pehz 17 gadeem Jahnis wareschot us-fahlt waldit, bet tikai, kad wezais waldineeks un ministri to par derigu atšihstot. Un waj tad Bironš ne-atradihš eemestu un wainu pee wina un newaldihš jo projam kā libds schim? Turklah Anna Leopoldowna pate gribeja wal-dit, kamehr dehs isaudsis; winai patika Minicha preekschlikums un abi nospreeda Bironu apzeetinat nahlamā nakti, jo tad ap wafaras pili stahw par fargeem Preobraschenflas gwardijas pulks, kuzam Minichs par feldmarschali un kas tam bija palkausigs us waheda. Minichs gri-beja, lai Anna Leopoldowna libdsi nahktu sal-dateem par drofchibu, bet wina ne-apnehmahs, tikai apsolijahs eepreeksch runat ar wirsneeku pret Bironu. Par schihš naktis notikumumu raksta Monsteins, Minicha ustizigais adjutants, kas Bironu pats apzeetinajis, schahdeem wahredeem: „9. nowembri (1740. g.) generalsfeldmarschals grafs Minichs lita mani atfaukt pulkstēn 3 no rihja, lai es eetu winam libdsi. No wina dših-wolka mehš abi gahjam us seemas pili pee prin-zeses Annas Leopoldownas. Kad feldmarschals pateiza, ka mehš atnahkschi winas beidsamo pawehli dširdet, tad tas pawehleja manim nakte-wirsneekus atfaukt. Tee atnahza un Winas Keisarijska Augstiba afaru pilnahm azim sazija, lai wini tatschu pahrdomatu, ka leelšlungs ap-eetotees ar keisaru, par wina un winas waru tas wifadi isturotees til naidigi, ka domajams, winsch gribot laupit keisara troni preeksch se-wim. Kai schahdu nelaimi nowehrstu, ta pa-wehl, lai feldmarschalim wif palkausa un wal-dineeku apzeetina. Azumirli wif apsolijahs. Kad ustizibu bijam swehrejuschi, wina atlahwa butschot rolu un apkampa muhs wijus zil mehš bijam. Kad mehš par trepehm nolahpam, muhsu wadons apbrunoja wijus saldatus un pasinoja prinzeses pawehli, kuzi wif schlitahs palkausit. Ar 40 islasiteem wihreem gahjahm us wafaras pili. Kad bijam no pils fargeem lahduš 200 fokus tahlu, feldmarschals suhtija

mani, lai atfauzot fargu wirsneekus, jo winam jasnojot teem wiswariakas leetas. Wini nahza manim libds un kad dširdeja Keisarijskas Augstibas pawehli, tee us reisi apnehmahs pa-klausit. Ar 12 saldateem mani aissuhtija, un nelahdu pretestibu ne-atraduschi, mehš nogah-jam libds waldineeka gutama lambara durwim. Es eimu eekschā, atweltu gultas preekschkaramo un fangu dikti: „Kur ir waldineeks?“ Ielmahte, kura wispirms mani eeraudšija, fahla aplam kleeht. Winsch iswetabs no gultas us semi un bkaui: „Sargi, fargi!“ Es uskritu tam wirsū, turu zeeti, kamehr grenadeeri, kas man libdsi, eenahlt lambari. Tee fakampa wina, un kad schis wehl kuhloja israutees, wehl sita un lah-jahm spehra un pilnā kaskā blahwa, tad eebab-sam tam nehšdogu mutē un isnesam preeksch-istabā, kur rolas fahschjam. Es pawehleju wina list generalsfeldmarschala ratōš ar fargadamu wirsneeku blakam. Saldatus nostahdiju wisap-lahrt gar rateem, generalsfeldmarschals gahja pa preekschu un tā nowedam wangineeku us seemas pili.“

Deenai austot fludinaja pa wisu Kreewiju, ka Bironš noseedses pret walsi un jauno keisaru, no waldischanas atmesis, un Anna Leopoldowna par waldineegi isredseta, kuzi ari drihs swehreja karapulki un pawalsneeki ustizibu. Bironu aishweda tani pašchā deenā ar wisu fami-liju us Schliselburgas zeetokšni. Wina apfuh-dseja, ka waldidams ešot walsi isfuhzis, rau-dšijis nogahst Keisara Majesteti no trona un ihpafcha karateesas komisija noteesaja to us nahwi. Anna Leopoldowna atzehla gan nahwes fodu, bet nodšina wina us wisu muhschu us Sibiriju, Belimas pilsehtinā. Tapat klahjabs wina brah-teem un drauceem. 9. nowembri nolaida no Peterburgas us Maslawu pawehli, lai apzeetina generalgubernatoru, Birona wezako brahli, Kahrli. Ari Rigā atnahza pawehle, ka buhs general-gubernatoru Bismarku, kura fewa bija Birona fewwai mahsa, zeeti fanemt un us Peterburgu atfuhstit. Birona muhschas Kreewija atnehma, tapat wina kustama mantiba nahza kronim par labu. Schi mantiba bija til milsum leela, ka wafaras pili ween atrada ap 14 milionu ru-bulu mantibas, kas pehz tagadejas naudas wehr-tibas atfwehrtu lahduš 80 milionu rubulus.

Wina weetā eezehla par Kurfemes leelšlungu Sakschu prinzi Kahrli. Tā us reis wifš gods un flawa Bironam nobeidjabs: pehz Annas mirschanas tas waldija tikai 20 deenas par Kreewiju. Preeksch Birona dšihwes ehlas Belimas pilsehtinā Minichs pats isgatawoja planu un lita usbuhwet masu mahjinu tšhetrahm ista-binahm wisaplahrt ar angstu fehtu. Us Sibi-riju suhtija libds wirsneeku ar saldateem, kura weetā pehz gada wajadschija nahkt zitam wirsnee-kam, Lutera mahzitaju un lahdu noseeguma deht noteesatu dakteri. Sibirija Bironš jutahs loti nelaimigs, latru deenu bija nifns un fapihzis un kad pret ziteem newareja islajst fawas duf-mas, tad usbruka fewwai un behreem; wiswai-rot bija jazeesch wina meitai. Kā peemianu no Bironu Sibirijas dšihwes redsam Jelgawas pili wina fewwas rolu darbus, ko ta it mahksligi us sihda usschuwufe, gan tureenes medineekus, gan mehcha swehrus israhdidama, un kas tagad tā fauktās keisaru istabas weenā lambari wijas feenas aishnem. Gadu laiku Birona familija nodšihwoja Sibirija. Te atšpibdeja winai laimes faule. Us Belimu atnesa kasaks sinu, ka Pe-terburgā walda zita Keisareene; ta atwehl Bironam nahkt mahjās. Pehz Birona aishsichschanas Minichs tapa pirmais ministris. Bet Braun-

schweigas prinzim nepatika, ka Minicham leelaha wara walsi nela schim; tee arweenu Eišbojabs, kamehr beidsot Minichs atfahpabs no amata. Pee tam Anna Leopoldowna nemahzeja eeguh pawalsneeku mihlestibu, tapat kā Bironš. Na-bija prinzešei Elisabetei laiks; ta apzeetinjaja ar Kreewu partijas un Preobraschenflas kara-pulka palihdsibu waldineegi ar keisaru Jahni, kā an-wina tehwu, Braunschweigas prinzi, nodšina tes us Cholmogori pilsehtinu, seemelōš, un pate ne-febdabs us fawa tehwa Pehtera Leela trom. Bironš wareja gresitees us mahjahm; wina weeti aissuhtija Minichu, kas 20 gadus nodšihwoj-tani mahjinā, kuru tas lita ustaitst Bironam. Par wifam drihwu Bironu gan ne-atloida, ka eerahdija tam Jaroslawas pilsehtā prahwu namu, kur tas godam wareja dšihwot un attahwa se-nemt eenahlschanas no peederigahm muhscham Kurfemē. Tas tureja pulku sirgu un kwelkschu, lai waretu medit aplahretejōš mehchōš; bet alahsch sem wirsneeka usroudsichchanas un ne tohtlak tā 20 werstes no Jaroslawas. Pehz Elisabete 20 gadu waldischanas laika keisars Peteris III. pahrfauza abus, tā Bironu, kā Minichu, us Peterburgu, kur schein reis keisara pili newahsch fastapabs, bet weens otram tublit atgreesa mu-guru. Peteris to pamantija un rajija jodoramē: „Scheit labi draugi kopā. Zums brahligi jaha-dser!“ Wihnu buteles fulainis usnesa, globst peelehja, te keisaram atnahza nopeemas sinas, kas bija ja-eet klausitees jahnu istabā. Pa tam abi nifnee eenaidneeki llusu aishgahja, ne wahedu nerunajuschi. 1762. gadā tapa Katrina Keis-par Keisareeni; ta tublit eewehroja Kurfemi, kur waldija wehl arweenu Sakschu prinziš Kahrli. Schi waldineeku zilis jaw perjonigi nebija ta pa prahtam, bet ihpafchi wina wehlejahs tab-faites, kas zaur Bironu Kurfemi bija pee few-wijas sehjuschas. Ta isgahdaja, ka Kahrli weetā eezehla Bironu par leelšlungu un winai palkausigs Potu Kihninsch Stanislawš Poniatowskis to no jauna apstiprinaja. Sawu muhscha galu Bironš nodšihwoja Jelgawā, kur tad šimā wezumā 1772. g. dezebri mehnesi no-mira. Kreewu pilspagaimš fawa waldineeka at-minedamees, nefaja tam par godu 8 deenah febra drehbes. Wina meefas nolika eebalsamer-retas Jelgawas pili leelšlungu kapupagrabā, kur tabs wehl tagad deesgan labi iskatabs. No wina 3 behreem wairat eewehrojami: wezalahs dehs prinziš Peteris un meita Gđa Elisabeta, pehz kuras Sakschu Meiningenes prinziš rei-prezeja; bet lepnaš tehws us Kehnineem un Keisareem zeredams, tam nedewa. Tehws nepa-redseja, ka zaur wina augstprahtibu meitu aish-dšina libdsi us Sibiriju, bet tas wehl to deel-gan neewaja un wajaja. Wina tā bij dšihwet apnikufe, ka jutahs fewi par wisnelaimigalo radijumu pasaulē un lai waretu no tehwa walam tilt un eeraštā pilsdšihwē atpaka kluht, ta aish-behdja no Jaroslawas pee Keisareenes Elisabetaš, peenehna pareistizibu, par ko Elisabeta wi-nai eerahdija leelako pilsdahmu weetu. Wina pa-lita weza un preeksch kuras reis printschu klanijahs, to apprezeja gwardijas leitenants barons Tšcher-kašows. Birona wezako dehtu Peteri pa-aug-štinaja tehwa weetā par Kurfemes leelšlungu. Tam nelaimjahs ne mahju dšihwē ne waldischanā. No diwahm pirmjahm fewwahm winsch atschkibrabs, trechjo tas apprezeja lahdu Kurfemes muhschneegi, Bez-Auzes dšimtschlunga Medema meitu, lai buhtu eespehjamš eedraudsetees ar Kurfemes muhschneekem. Bet mas ko libdschija: nemeerige muhschneeki pretojahs winam tapat kā pa preekschu, negribdami tam palkausit, kā se-

mas labrtas pehznahzejam. Wispehdigi nemeer- neeku kildas apnizis, tas atdewa kursemi ar wisahm teesibahm Kreewijas Keisarenei Katrinei II., kura 1795. g. kursemi ar Kreewiju jawee- noja un Peterim goda-algu nospreeda.

Ta tad kurseme no Latweeschu leelunga no- dota brihwā prahā Kreewijai bes wisahm pri- wilegijahm, kas waretu lawet reformas, muisch- neekeem par labu... Nobeidshahs kursemes leelungi, kas 234 gadus walbija un no ku- reem tas pehbejais Peteris Bironis 1800. gada klufumā nomira. Wina paglabaja lihds ar mahfu un ziteem Birona zilts lozkeem Zelga- was pili blakam pirmajā kursemes leelunga Gottharda Kettlera pehznahzejeem. Kreewijas ehrgla droshakee spahrni libinahs par muhsu dahrgo dsimteni, to fargadami un laimodami. (Latw.)

Sihki notikumi is Rigas.

Krahpneeze. Preeksch kahdahm deenahm fadereja kahda familija N. few jaunū deenest- meitu, kura tuhliit pirmā deenā israhbijahs koti uszihiga, paklausiga un wisadi zitadi lihahs buht loti tikla, tā ka lungi preezajahs, dabujuschī pehzi ilgaka laika tahdu kreetnu deenestmeitu. Tatzschu loti drihs wini peedshwoja, ka bija wihluschees. Kungi otrā rihā uszehluschees at- rada par brihnumu wisas durwis aifshlehtas, til ween tahs durwis bija walā, pa kurahm gahja kehki, bet ir pee tahm bija swans no- rauts, bet paschu tiklo deenestneezi nekur newa- reja eerahdsit. Tuwaki apskatotees pamanija, ka truhkst: drehbes, fudraba-leetas, weschā, wi-

shadas ehdamas-leetas, traufi, wihns u. t. pr. Brotams, ka tuhliit manija, ka to ir koti go- digā deenestmeita padarijusi un raudhija tai tikt us pehdahm. Itin no nejauschī gadijahs, ka tahs paschas deenas pehzipusdeena apsigtā mah- jas kundse fatika us eelas kahdu seeweeti, kas bija gehrbusees winas nosagtās drahnās. Tu- waki apskatotees, nama mahte pasina tāni fawu kreetno deenestneezi. Ar polizijas peepalibdsibu apzectinaja schu krahpneezi. Bina ari drihs at- sinahs par wainigu un sazija, ka esot schihs leetas saguse preeksch fawas jaunahs raimnee- zibas, jo esot ar fawu mihtako ihrejuschi dsh- wolli kahdas 7 werstes no Rigas. Wisas sag- tahs leetas ari tika apshmetā weetā atrastas, kamehr schi kreetnā deenestneeze ir nodota ismel- leshanas teefnesim, lai sanemtu fawu pelnito algu par tahdu ustizigu kalposhanu.

Sahdsibas. Nakti no 15. us 16. martu Salas muischas pagasta wezala Petera Ratneela dshwolkli, zaur eelauschanos issagta pagasta lahde ar lihds 700 rbl. naudā un Ratneelam peede- rigahm fudraba leetahm un drehbehm. Tani paschā nakti Salas muischas krodshneekem Bun- tsham nosagts falmis sirsis lihds ar rateem un eejuhgu un uslaustā wina klehts.

— Peterb. Ahr-Rigā, Basnijas eelā Nr. 5, zaur atshlehtas atmuhleschanu kugu-kapteina Lin- des feewai issagtas dashadas selta un fudraba leetas, 300 rbl. wehrtibā.

Ugunsgrahks. Birndeenas wafarā plkst. 8 aishdegahs Sweedrijas pawalstneela F. Stedinga namā 2. Katrindambja eelā, Nr. 14, fehtā; no schā nama uguns pahrgahja us otru Stedinga

namu tāni paschā fehtā un us kaufmana Zaf- schā schkubni. Afsasteiguschēem ugunsdshesheem laimejahs glahbt Stedinga otro namu; bet abas zitas ehlas nodega. Stedinga abi nami bija apdroshinati par 4000 r. Notikuscho flahdi rehliina us 1000 rbl.

Sakerti sagli. Nakti us 19. martu nakti- patruka, Safulaulā pa Dahrsu eelu eedama, pamanija Bulmeringa muischees dahrsā diwus nepasihstamus zilwekus, kas, ka lihahs, luhloja paslehtees. Patruka tos fahkra un atrada pee teem dashadas leetas. Pee isklaufishanas polizija isfinaja, ka tee ir saldata dehls B. Eck un Bruhsijas pawalstneels J. Wolff un ka pee wineem bijuschahs leetas ir sagtas.

Randas-papihru zena.

Rigā, 23. martā 1882.

Papihri.	prastja.	matfajs.
Busimperialis gabalā	8,15 r.	8,14
5 proz. bankiletu 1. isleib.	95 1/2	
5 " " " " " "	91 1/2	91
5 proz. instrij. 5. aifn.	90 1/2	90 1/2
5 " " " " " "	217	216 1/2
5 " " " " " "	211 1/2	211
5 " " " " " "	130 1/2	
Peterb. 5 proz. pilst. oblig.	88 1/2	88 1/2
Kreewu sem kred. 5% kiblu-shm.	129	128 1/2
Chartowas semst. 6 proz. kiblu-shm.	96 1/2	96
Rigas lom. bank. atj.	272	
Leel. Kreew. dshlsj. atj.	251	250 1/2
Din.-Wit. dshlsj. atj.	160 1/2	
Warsch.-Teresp. dshlsj. atj.	132 1/2	
Dreles-Wit. dshlsj. atj.		170 1/2
Wib.-Bolog. dshlsj. atj.	83 1/2	83
Rig. Din. dshlsj. atj.	148	

Rihds 25. martam atnahuschī 190 lugi; aishghj. 110 lugi.

Abilboschais reaktor: Ernst Rates.

E l u d i n a j u m i .

Limbaschds.
Seen. publikai zaur schu laipni palmoju, ka esmu schaitan jaunajā pilshetas namā eetaifhjis pahrdotawu no wisahm melanistohm un optistahm leetahm.

Lapat ari peenemu preeksch islaboschanas schu- jamas mofines un wisas melanistas un optistas leetas. Apfolu laipnu apbeene- shanu pahrdoschanā un islaboschanā, tadest lubdsu mani ar fawahm wajadsibahm apmeklet. Tai pat namā esmu aridisan sabrtu lehgeri eeriltejis no wisahm sorchem, kuras par wis- lehtalahm zenahm peebahwaju.

Ar zeenishanu
Mit. Prindull, mechanisero.

Behsis.

Seen. ishtajus daru usmanigus, ka pee manim wisadas prezes

war dabut, tā: tuhkus, bukstinus, fleitu drehbes, galoschas, gamaschas, wisadus bafsa, shds, wilnainus un totwilnas la- fatas u. t. pr., tapat ari manā otrā bodē, kura es ar fawu drehhu-bodi esmu faweenojis, wi- fadus dshreemus, materialu prezes, de- dsimus, tabaku, zigarus, papirofus u. t. pr. par to wislehtalo zenu war dabut.

Turpmal daru sinamu, ka es ari ishtabs Amerikaneeschu Singera maschines par Rigas zenu pahrdodu un wisadas Singera maschinu dafas ir dabujamas.

Ar zeenishanu
E. Heinge, pretim apteelai.

Limbaschds.

Auschamus deedshins, drehbes un shlas prezes peebahwaju par mehreenu zenu.

E. Thies, jaunā pilshetas namā eepretim agratai Dambe lga bebei. 2

Behsis.

Gatami sahrtsi wisados seelums un mu- sturos, taifsti no laba materiala, ir dabujami pa wislehtalahm zenahm per-galnceela P. Behr. Tuwatas sinas ur apstelleschanas isdara tirs- gataj D. Behrsin lgs fawā sushra-bede, bla- tus beheram Lihman l. Schē ari ir ta wee- nigā wilnas darbn fanemshana preeksch Danze lga wehspitimes Brutul dsirnawahm. 5

Gruntspatshji

no 2-3 puhram. leelt ir isdodami Annes- muischā blatus Esflautam. 1

Schujamas - maschinas,

faiwas: (Singer-) un fehreja: (Wheeler un Wilson-) sistems,

preeksch strahdashanas ar rofu un paminahm, koti glihtas un isrihtotas ar wisahm par teescham derigu atshihtahm wis- jaunakahm pahrlaboschanahm is flawenas akziju bee- dribas, zitt. Frister un Rossmann schujamo- maschinu fabrikas, ka ari wisus schujamo-maschinu leelus pee- derumus, schujamas dsijas u. t. pr. pahrdod

J. W. Grahmann,

Behwer-eelas un Teatra-bulwara stuhri, H. Minus namā.

Ge-eeshana no Behwer-eelas puses.

Schujamo-maschinu zena ir wisai lehta un pastahw no tikai 25 rubl. lihds 65 rubl. gabalā, riktedamahs pehzi wina sistemas, leeluma un glihtuma. Par schujamo-maschinu ishtenibu, kreet- numu un wisleelako darba spehju top appalwots. — Schushchanu ar maschinu mahja bes maksas.

Maschinu adatas, ipolishu dsijas, wismalakaka schujamo-maschinu eta.

Aramos-rihfus

pahrdod no fabrikas

H. F. Schwarzhoff,

Rigā leelā Alefander-eelā Nr. 127b.

Amerikaneeschu

kokwilnas tuhka dsenamas-sikshns preeksch fawas un slapias dsishchanas, lehta- kas un isturigakas tā abdas un gummi- sifinas peebahwa

Lühr u. beedr., fental Lühr u. Zimmerthal, Rigā, leelajā Smilshu-eelā Nr. 7. 3

Reelstu-foka bitards,

tillab wehl tā jaunā, ir zenas-wehrti pahrdot- dams Gelsch-Rigā leelajā Smilshu-eelā Nr. 6, apalshā.

Stipri jaun-afola

speeki

teel pagchreti no 5 — 6 tuhltoschi Peterburgas Ahr-Rigā Karlines-eelā Nr. 27, pee Stellmachera. Zena no 35 — 45 rbl.

Karlsbade pee Dubulteem.

Kahdas 7 puhram. leels

gruntsgabals,

kuru lihds schim kahds dahsneels apstrahdaja, teel waj nu pahredots jeb isrentets. Klaitalas sinas turpat Karlsbades krogā pee krodshneela.

Wisadas fortes

angtu-foki

un ugu-truhmi ir par mehreenu zenu dabu- jami pee andeles-dahrsneela

J. F. Schicht,

us 1. Belschu-bambja Nr. 17. 1

Ansu, wihku, abbolina, un timoteja sehklas ir dabujamas Peterb. Ahr-Rigā Kalku- eelā Nr. 55, pee wafa Wanaga.

H. Blumenthal. 1

Kahda Grobinas aprinski buhdama

frona muischa

ir us ilgaku laiku isrentejama no rentneela. Kas wehlads rentet, tas lai peetejahs pee ober- hosgeriches adwolata Kanopka, Leepajā. 1

Kad tas Kolneses Stubres mahjas grunts... Andreis Swille ir parahdu debl konkursē kritis un ta pašca mantiba no šajeenes pagasta-teezas uhrupu pahrda tiluze, tadeht teel zaur scho wisi wina parohdu dweji un nehmēji usaijinati, weena gaba un 6 nedeli laika no 4 mara fch. g. flaitot, pee apafschā minetas pagasta-teezas pē- teitēes. Wehlfaku newēns netils klaufts nēf penemēs, bet ar parahdu flehejeem tiks likumigi ifdarits.

Kolneses pagasta-teezā, 11 martā 1882. Preefschēdetajs: A. Kalnin.

No Sehju mahjitašā pagasta waldes teel zaur scho sinams darits, la ta iflofesjana to pehž fchejeenes weeneeku pulsa prototofa no 12. mara pag. g. Nr. 8 usdotu mantibu un wehrispapiru, notils fch. g. wafaras-fwehifu pēdrēšā deenā, 18. majā, pee fchejeenes pagasta waldes. Koses 50 lap. gabalā ir wehl dabu- jamas. Winnestu numuri taps pehž iflofesjana- šas laitrakšās ifludinati.

Sehju mahj. pag. walde, 5. martā 1882. Pagasta wez.: Jakobsons.

23. aprili fch. g. tiks ifdota draudes-škološana, lesterā un ehrgelneeca weeta preefch Leh- durgas-Auraidas draufes. Kas fchīšs weetas grībetu penemēt, top zaur scho usaijinati, lai libš 15. aprilim fch. g. zaur rasku pēteitōs, pēleceot leezibas par to, la wini ir tilli dšhwojuschi un la war fchōs amatus ifpildit, pee tureenes basnijas preefschēca us adrefi „Inzeem uber Station Koop.“ Barons Tiesenhansen, 11. martā 1882.

Labs kalesjs war pee Jaunas-muišas Muzjahn kroga, fche- fejas malā, labu weetu dabut. Japeprafja pee Sehjes-muišas krodsneela P. Maurin.

Moderneefs ar itin labahm leezibahm war no Jurgeem Mafschu muišchā weetu dabut. Japeetei- zahs turpat pee muišchā waldes.

Gatawi jahrfi no wifada leeluma un wifadās krafsās par mehremu zenu dabujami pee galneeca J. Behr- sin, Lehburgā

Limbafchu aifdošchanas un taupišchanas tases preefschēneziba dara sinamu, la Limbafchu aifdošchanas un taupišchanas kafe fawu darbōšanā fahfufe, eelikumus fanem un aifdewumus ifdod, pret augteem pehž preefsch- neezibas nolifschanas.

Limbafchōs, februrā mehn 1882. Preefschēneel: S. Kruse.

Duntēmuišchās grunts-rentneefi top zaur scho usaijinati, to uf leelbeenašm scho- gab mafajam

grunts-naudu par 1881/1882. g. eemalfat Bolds. Angelbed un beebra fgu lan- tori leelajā Smilfchu-eelā Nr. 15, lafeeram administratoram, wezafajam A. Grofchle l. Rīgā, 3. martā 1882.

Duntēmuišchās administrāzijas wahrdā G. Jander, leelašs gilbes pilsfehtas wezafajās.

Kungu garderobu weifals no Chr. Dubinsky, Nr. 5a, Theatre-bulwari, Berga namā, Nr. 5a,

weebahwā leelā ifwehle un par lehtahm zenahm wifadas galawas kungu drahnas, tā: wafaras-paletos no 13 rbl. fahlot, biffas „5“ „u. t. t. un ujemahs uf drahnu apstellesumeem wifalabo un wiflehtato darbū, if eefch un ahrfemes drahnahm.

Patrufschu trubluma-fofās ir preefsch wihreeseem un seeweeseem ar federeem un gu- miju, tā laifstas, las pafubiti un muguru fatur, la patrufschu lehziat in fchwalums, lai gan ilgi buhtu publejees, ifhā laikā aifstahj, ehbeens fmekē, fpebšs rodahs un weilis paleef, ar wifu fipru darbū darit, ir dabujamas par 2 1/2 rbl. Cefsch-Rīgā leelā Kalesju-eelā Nr. 5, 1. tr. aughit. Zaur zitu list nemi, wajaga widus mebru pēfufhtit un to adrefi libšī nemi.

Reepmuischā pee Sehfin pahredot ifstos brandwihsna kar- tūpelus preefsch fehliās semlopiš Erdmannis.

Gruntsqabals ir lehti pahrodams uf Bauflaš zeta Seepneel-fahā Nr. 43.

Anglu aushanno kokwilnas deegu, linu dšiju, wilnaina dšiju, pehrwi- un drehbju pak-kambaris

Rīgā, pee Sinder-celas wahrteem, pascha namā, paschā Dau- gawas malā, pa kreiso roku, kad uf eefschu eet, uf durwim redfams fugis Nr. 29 un glahschu faste ar prowehm.

S. K. Pobegalow un dehls,

peebahwā aushamoošdeguš wifadas krafsās un wifōs numurōs ihpafchi Anglu wehrtumel

Table with two columns of price lists for various goods like Nebalinatos, Balinatos, Bruhnos, etc., with prices in rubles and kopecks.

No 10 palahm dabu 10 lap. no lahra rbl. lehtafi. 1 5

Turpat dabujamas wifadas pehrwes preefsch dšiju pehrweschanas. tā: lofchenili pehrwi, filum fahles, pifa-pehrwi, wifas sortes antlin-pehrwi, tā farlan, fchawlach, fafu, wiolet, filu, dšeltanu, Bismar u. hawana bruhno, seepu-fahles preefsch seepu wahrtišchanas, floelalki preefsch balina- fchanas un dashabads žitas prezes, tā ari wi- fas sortes audekfu, wadmala, puwadmala, fyalwas, duhnas preefsch ifeneem un pehleh.

Uf durwim ufmahelets fugis Nr. 29 un glahschu faste ar prowehm.

Wiwezafais tehrauda- un dšelsruhneezibas weifals Rīgā, dibinats 1810. M. Th. Thies's'a

Anglu magazine Kalku- un Wall- celu fupri, peebahwā: Durwju un loqu apfalums, durwju un swanu-wellamo roturms, atflehgas un engus lauru sorti, atflehgas un atflehan delas, drabruaqlas wifōs leelumōs, tā: buhwuaglas, fchindelu naglas, pap-naglas wofeschanas-naglas un fiftas pa fabrifas zenahm.

Wislabahs Anglu falezu laffas un ftrahwfiftās, por to teel ifdota apgaltwoščanas-fihms, falezu flupes wifōs leelumōs, Anglu wihlins un rafwihlus Wahju un Anglu fahgus wi- fahm wajafsbahm. Ceets tehrauds. Sweizets tehrauds. Brili-tehrauds. Swirgela ripas. Kaufejamee katli u. t. pr.

Jonatana beedriba. Otrōs leelbeenas fwehifōs: Balle. Gefahlums pulfi 8 wal., beigas pulfi 4 rihtā. Mafsa beedru lgeem 50 lap., kundfehmu 25 lap. nebedru 75 50 Beedru lahtas ja-urabba. Kahrtibas lomifsa. Daniela beedriba. Birmā leelbeenā, 28. martā: Balle. Gefahlums plfi. 5 wal., beigas plfi. 3 rihtā. Mafsa tā arweenu. Preefschēneziba.

Tehranda- un dšelsruhneezibas weifals Rīgā, dibinats 1810. M. Th. Thies's'a. Anglu fokwilnas deegus un merino dš- ias, tuhfu, wadmala un audekino par fa- brikas zenahm. Wiolabakas linu-dšijas pahrbedot par fabrifu zenahm Theodor Ahl, Rīgā, Zubfu-eelā (Schwimmstrafe) Nr. 10. Samaltu gipfi, wiolabakais mehlfloščanas libdfellie preefsch abbolina un pahfchu-augceem, peebahwā J. C. Belma gipfa fabrika Palejas-eelā Nr. 9. Rīg. Latw. beedriba. Birmdeen, 29. martā, 1882, tā otrōs leelbeenas fwehifōs: Balle. Mafsa: bahmahm un beedreem 50 lap., ne- ridfneekem nebedreem 1 rbl. Sahlums plfi. 1/9 wafara, beigas plfi. 3 rihtā, rubmes flehgs plfi. 4 rihtā. Beedru lahtas pee fafes ufrabhomas. Kahrtibas lomifsa.

Ro zensures atwehle. Rīgā, 25. martā 1882. Druflak un dabujams pee bilfchu- un grahmatu-druflataš un burtu-fehjeja Ernst Platek. Rīgā pee Petera basnijas. Ro polifijas atwehle.

Mmatneefeem, furi ar adatu darbū nodarbo- jahs, ir schujamā mafchina derigakais un nepezeesechami wajadfigakais dorbarihks, bet ari wajaga schim noluhlam buht derigam, t. i. schujamai mafchini wajaga latru darbū, lahds ari tas nebuhtu, glihti, fipri un weegli ifstrahdat. Singer Co. Nu-Jor- tā, ir weenigā fabrika, fura tahdas fchepzial schujamās mafchinas iigatawo, proti: ftroderu, turpneeku-, zefafomu- un fedleneeku dar- beem, grahmatu sehjejeem, hutu fabrifazijai, maifu, filza fofu, fip- rato dienamo fihchū schubšchanai u. t. t., un ir wifas mafchinas dabujamas, fipat lahu tā futu dšibšchanai eetaifstas. Singera original mafchinas top sem pilnigas galwofchanas par mafu eemalfu beš zenas pa-aughlinaščanas, pret 1 rbl. nedekas mafas pahred- tas. — Lai pahfstatifchanahs ar žitahm sem wahrdā Singer pah- dofchanā ifsolitahm mafchinahm nenotittu, top luhgs eewehrot, la uf original mafchinahm pilna firma: „The Singer Manufact- ring Co.“ uf mafchinas rotfchlas un beš tam fabrifas marta uf wifsdakas un ftahwu atrodahs. — Familiju wajadfbai, tā ari weeg- lakeem darbeem, tā: wefchas, dahmu konfetzijai, manteku fabrika- zijahm u. t. t. peebahwā „familijas mafchinas“, furas, la wifas Singer u. Co. fabrifats, zaur pilnigu konftrukziju, labumu un darbibu žitas mafchinas pahfsehi, las wairaf tā 30 gadu laikā ifrahdijeēs. G. Reidlinger, Rīgā, Mekfandra bulwari Nr. 1.

Par laipnu eewehroschannu! Saweem zeem, kundehm tillab tā ari lahrām iflap- fchu tirgotofam zaur scho pafinoju, la ari fchini gada pee man buhs dabujamas toti flawenahs Stibrijos ifkaptes, „paftrags“ libš ar pee fahm peederigeem ifkapfchu bruzelkeem wifalabalo forti pa lehtahm zenahm. Turclah ari greeschu zeem, publifas njmanibu uf fawu bagato tehrauda pre- tšhu krahwumu if flawenalahm frantschu un Anglu fabrifahm un parahstos ar aughheenu G. Schönfelddt, tehrauda- u. fihku-pretschu nogulditawa leelumā, leelā Sinder-eelā Nr. 12. No zensures atwehle. Rīgā, 25. martā 1882. Druflak un dabujams pee bilfchu- un grahmatu-druflataš un burtu-fehjeja Ernst Platek. Rīgā pee Petera basnijas.